Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

29 023 Voorzienings- en leveringszekerheid energie

Nr. 713

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 juni 2026

In deze brief informeer ik uw Kamer over enkele belangrijke ontwikkelingen en resultaten in de aanpak van netcongestie. Er zijn belangrijke stappen gezet in de gezamenlijke aanpak van alle betrokken partijen. In specifieke gebieden is het gelukt extra ruimte op het stroomnet te creëren of te vinden die ten goede komt aan partijen op de wachtrij. Desondanks ligt er de komende tijd nog een forse gezamenlijke opgave om netcongestie het hoofd te bieden. In een aantal gebieden, zoals delen van Noord-Brabant, is de situatie kritiek en wordt met een gezamenlijke aanpak een maatregelenpakket ontwikkeld, gebruikmakend van de lessen die in de FGU-regio zijn geleerd.

In een separate brief informeer ik u over de voortgang van energie-infrastructuurprojecten ten behoeve van de energietransitie over de volle breedte van alle energie-modaliteiten.

Vernieuwing aanpak netcongestie

De groeiende urgentie van de netcongestieproblematiek maakt het noodzakelijk om een aantal zaken anders aan te pakken dan tot nu toe. De afgelopen jaren zijn bij de aanpak van netcongestie uiteenlopende mogelijkheden en kansen geïdentificeerd en gecreëerd. Daarmee breekt een nieuwe fase aan van opschaling en bredere uitrol van oplossingen. Daarbij wordt geput uit de ervaringen die het kabinet en de betrokken partijen hebben opgedaan in het Landelijk Actieprogramma Netcongestie

kst-29023-713
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

(LAN)[1], de aanpak versnelde uitbreiding elektriciteitsnet[2], het Aansluitoffensief[3] en de crisis-aanpak in de regio Flevopolder-Gelderland-Utrecht (FGU)[4].

Visie op het toekomstige energiesysteem

De situatie op het stroomnet is fundamenteel veranderd ten opzichte van het verleden. Ondanks omvangrijke uitbreiding van het elektriciteitsnet door de netbeheerders, keren we niet volledig terug naar de situatie waarin transportcapaciteit voor elektriciteit praktisch gezien altijd en overal oneindig beschikbaar was. Dit vraagt om een nieuwe balans tussen de maatschappelijke waarden betaalbaarheid, betrouwbaarheid en beschikbaarheid van elektriciteit. Daarom hebben het Rijk, netbeheerders, de toezichthouder en marktpartijen een gezamenlijke visie op gebruik van het elektriciteitssysteem vastgesteld (bijlage)[5]. Deze visie gaat uit van grootschalige realisatie van flexibiliteit, flexibiliteit als een vanzelfsprekend onderdeel van het energiesysteem, en het bewust accepteren van meer risico om de betaalbaarheid en beschikbaarheid van elektriciteit te verbeteren. Ik beschouw het als een belangrijke stap voorwaarts dat alle betrokken partijen zich hier aan committeren, inclusief het aanvaarden van de gevolgen van soms moeilijke keuzes die we gezamenlijk moeten maken.

Nieuwe structuur Landelijk Actieprogramma Netcongestie

Vanwege de toegenomen problematiek rond netcongestie en het aanbreken van een nieuwe fase in de aanpak wordt de organisatie van het Landelijk Actieprogramma Netcongestie (LAN) vernieuwd om sneller en effectiever te kunnen handelen. De samenwerking tussen regionale en landelijke partijen wordt versterkt, zodat knelpunten sneller kunnen worden opgeschaald en landelijke maatregelen sneller in de praktijk worden gebracht. Via de Energyboards creëren we een sterke link tussen nationaal en regionaal schaalniveau. Alle partijen die een rol spelen in de aanpak van netcongestie hebben een plek in de gekozen aansturing, inclusief het bedrijfsleven.

Aansluitoffensief Netcongestie

Uw Kamer is bij brief van 4 februari geïnformeerd over het Aansluitoffensief. De acht geselecteerde doorbraken zijn inmiddels geoperationaliseerd en waar mogelijk geïmplementeerd. De aanpak wordt vervolgd binnen het LAN waarbij ook nieuwe doorbraken worden geïnventariseerd.

Onder meer worden de congestieonderzoeken komend halfjaar herijkt met het nieuwe scenario met aangescherpte prognoses wat vrijwel zeker tot meer ruimte zal leiden. Een herijking in Zeeland heeft, in combinatie met meer flexibel gebruik, reeds ruimte opgeleverd waarmee minimaal 173 grootverbruik-klanten van de wachtrij zijn geholpen. In Oostzaan is na diepgaande analyse 180MW aan capaciteit gevonden waarmee de gehele plaatselijke wachtrij van 271 partijen kan worden aangesloten. Dit laatste voorbeeld illustreert overigens het locatie-specifieke karakter van netcongestie: in de rest van de provincie Noord-Holland moet nog veel

---

[1] Kamerstukken II, 2025–26, 29 023, nr. 640
[2] Kamerstukken II, 2025–26, 29 023, nr. 566
[3] Kamerstukken II, 2025–26, 29 023, nr. 626
[4] Kamerstukken II, 2025–26, 29 023, nr. 645
[5] De visie wordt onderschreven door, naast het kabinet: Netbeheer Nederland, VNO-NCW, MKB Nederland, NVDE en de ACM.

werk worden verzet voordat de wachtrijen serieus kunnen worden teruggedrongen.

Verder werken de netbeheerders samen om gestandaardiseerd meer flextenders uit te schrijven. Hierop vooruitlopend is Liander al een aanbesteding gestart voor in totaal maximaal 750 MW aan flexibel vermogen. Met de markt en de netbeheerders zijn verder de voorwaarden van het capaciteitssturingscontract (CSC) herzien om deze aantrekkelijker te maken. Dat de netbeheerders meer financiële ruimte voelen bij het contracteren van flexibiliteit vanwege de doorbraak rondom de financiële grens is hierbij behulpzaam en is recent bij de aanpak in FGU reeds succesvol toegepast. Inmiddels zijn in Zuid-Holland en Brabant flexcontracten met grote batterijen gesloten die daarmee congestieverzachtend werken, waardoor binnenkort capaciteit aan partijen op de wachtrij kan worden verleend.

Sneller Bouwen

In de fysieke uitbreiding van het elektriciteitsnet worden ondertussen concrete resultaten bereikt. Zo is eind mei een nieuw hoogspanningsstation in de Zuidplaspolder (Zuid-Holland) in gebruik genomen, een gezamenlijk project van TenneT, Liander en Stedin. Hiermee is in deze regio, één van de eerste waar netcongestie de kop op stak, ruimte gecreëerd voor de realisatie van nieuwbouwprojecten en kan de wachtrij voor grootverbruikers stapsgewijs worden afgebouwd. De doorlooptijd van dit traject heeft ruim 10 jaar in beslag genomen. Dit moet en kan sneller voor lopende en toekomstige projecten.

Wetgevingsprogramma Stroomlijnen energieprojecten

In het Coalitieakkoord is een crisiswet netcongestie aangekondigd om doorlooptijden van elektriciteitsprojecten te verkorten. Ik geef hier invulling aan met het wetgevingsprogramma Stroomlijnen energieprojecten, waarmee de aanleg van energie-infrastructuur wordt versneld. Binnen dit programma pas ik, in nauwe samenwerking met de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, wet- en regelgeving in tranches aan om de realisatie van energieprojecten te stroomlijnen en te versnellen. De internetconsultatie van de Vereenvoudigingswet, die Rijk en provincies een wettelijke basis biedt om leges te heffen waarmee ambtelijke kosten van de projectprocedure kunnen worden vergoed, is afgerond. Het wetsvoorstel zal in de zomer voor advies bij de Raad van State voorgelegd worden, en kan naar verwachting in het najaar aan de Kamer worden aangeboden. Verder start na de zomer de internetconsultatie van de tweede tranche wettelijke versnellingsmaatregelen.

Zoals toegezegd in mijn brief van 2 april jl.[6] heb ik onderzocht of projectspecifieke (wettelijke) maatregelen de meest cruciale projecten extra kunnen versnellen. Het resultaat is een extra set mogelijke maatregelen voor projectgerichte aanvullende versnelling. De maatregelen die in beeld zijn gaan onder meer over meer rijksregie op besluitvorming en inpassing van projecten, en vereenvoudiging van regels en versnelling van doorlooptijden van (vergunning)procedures. Daarnaast wordt ingezet op een betere toepassing van bestaande instrumenten. De verkenning onderstreept dat er specifieke projecten kunnen worden aangewezen die door hun centrale functie in het elektriciteitsnet van groot belang zijn voor het vrijspelen van capaciteit ten behoeve van de aansluiting van huishoudens en bedrijven. De komende tijd worden deze maatregelen

[6] Kamerstukken II, 2025–26, 29 023, nr. 640

verder uitgewerkt. Ik houd uw Kamer op de hoogte van de voortgang en verdere uitwerking.

In lijn met de motie-Klos-Müller[7] informeer ik uw Kamer aan het eind van de zomer uitgebreid over de inhoud en planning van het wetgevingsprogramma.

Versnellingsaanpak regionale stroomnetten

Om netcongestie het hoofd te bieden is ook versnelling van de uitbreiding van de midden- en laagspanningsnetten noodzakelijk. Het Rijk, regionale netbeheerders, provincies en gemeenten zijn een nieuwe «versnellingsaanpak regionale stroomnetten» overeengekomen (bijlage). Alle betrokken partijen hebben hun commitment uitgesproken voor deze versnellingsaanpak, die aansluit bij de eerder ingezette maatregelen voor hoogspanningsinfrastructuur[8]. De aanpak bestaat uit vier pijlers die zijn gericht op het oplossen van belangrijkste knelpunten[9]. Drie richten zich op het uitvoeringsproces: 1.) plannen, reserveren en locatiekeuze, 2.) grondverwerving en 3. procedures en vergunningen. De vierde pijler betreft samenwerking en een gezamenlijke werkwijze die de andere pijlers ondersteunt.

Concrete voorbeelden van maatregelen zijn landelijke afspraken over terugkerende vergunning- en inpassingsvraagstukken, het tijdig reserveren van ruimte voor elektriciteitsinfrastructuur in ruimtelijke plannen, het stroomlijnen van het grondverwervingsproces en het opstellen en implementeren van een landelijk samenwerkingskader midden- en laagspanning voor overheden en regionale netbeheerders. Ook wordt ingezet op het organiseren van uitvoeringscapaciteit, bijvoorbeeld door de inzet van de Expertpool Energie-infrastructuur (Vliegende Brigade).[10] De komende periode wordt deze aanpak verder uitgewerkt binnen het LAN. In het najaar worden bestuurlijke afspraken gemaakt over de uitvoering.

Beter Benutten – Kleinverbruik

Tijdsafhankelijke nettarieven kleine aansluitingen

Netbeheer Nederland heeft 1 mei een codewijzigingsvoorstel aan de ACM gestuurd met een nieuw tariefstelsel met tijds- en volumeafhankelijke nettarieven voor kleine aansluitingen. De ACM is gestart met de behandeling van het voorstel en zal een ontwerpbesluit publiceren ter consultatie. De ACM verwacht eind dit jaar een definitief besluit te nemen.

Het differentiëren van de nettarieven naar tijd voor kleinverbruikers is noodzakelijk om kleinverbruikers een financiële prikkel te geven om hun elektriciteitsverbruik te verschuiven naar momenten buiten de piek. Daarmee wordt netcongestie verminderd zodat uitbreiding van het elektriciteitsnet wordt beperkt en maatschappelijke kosten bespaard. Door differentiatie naar volume verdeelt het tariefstelsel bovendien de kosten eerlijker over huishoudens. Op dit moment betalen alle huishoudens een vast bedrag voor het elektriciteitsnet. Dit is nadelig voor mensen die weinig stroom verbruiken, zoals een appartement op een warmtenet, en voordelig voor huishoudens met een hoog stroomverbruik.

---

[7] Kamerstukken II, 2025–26, 29 023, nr. 660

[8] Kamerstukken II, 2025–26, 29 023, nr. 566

[9] Zie o.a. https://www.tno.nl/nl/newsroom/2026/05/verzwaring-laagspanningsnetten en https://www.nvde.nl/wp-content/uploads/2026/03/Arcadis-rapport-Succesvolle-praktijkvoorbeelden-uit-de-energietransitie-2-mrt-2026.pdf

[10] Hiermee is tevens uitvoering gegeven aan de toezegging aan het lid Klos (D66), TZ202605-038

Uw Kamer heeft met de motie-Müller c.s.[11] verzocht u te informeren over de mogelijke gevolgen van dit nieuwe tariefmodel voor de energierekening van (verduurzaamde) huishoudens, in het bijzonder die met een warmtepomp, zodat de Kamer zich hierover voorafgaand aan definitieve besluitvorming door de ACM kan uitspreken. De terugverdientijd en businesscase voor warmtepompen is afhankelijk van meerdere factoren, daarom beziet het kabinet dit vraagstuk in de bredere context van de volledige energierekening. Momenteel voert Berenschot in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat een onderzoek uit naar de financiële effecten van de tijdsafhankelijke nettarieven op verschillende typen huishoudens, waaronder huishoudens met een warmtepomp. De onderzoeksresultaten worden naar verwachting dit najaar met uw Kamer gedeeld.

De ACM heeft uw Kamer op 10 juni jl. per brief[12] geïnformeerd over het codewijzigingsvoorstel en de vervolgstappen die de ACM in dit traject zal nemen. De ACM zal bij de beoordeling van het codewijzigingsvoorstel alle ontwerpkeuzes van het tariefstelsel betrekken, waaronder de lengte van de tijdsblokken en het effect daarvan op het handelingsperspectief van huishoudens met een warmtepomp.

Afbouw reserveringen kleinverbruikers

De Kamer is op 2 april 2026 geïnformeerd over de overgang naar een nieuwe werkwijze voor het aanvragen van netcapaciteit voor kleinverbruikers, waaronder woningbouw[13]. De bestaande praktijk van reserveren wordt stapsgewijs afgebouwd, waardoor gereserveerde ruimte zoveel mogelijk wordt vrijgegeven. Voor projecten die binnen drie jaar starten met bouw en bekend zijn bij de netbeheerder krijgen voor 1 juli capaciteit toegewezen (onderhanden werk).

Daarnaast wordt het vanaf 1 oktober voor gemeenten mogelijk om voor geplande woningbouw en onderwijsinstellingen eerder netcapaciteit aan te vragen (tot 10 jaar voor oplevering). Hierdoor kan al vroeg in het woningbouwproces netcapaciteit worden aangevraagd, ook als er nog geen ontwikkelaar is gekozen. Onder regie van EZK is tussen netbeheerders, BZK, IPO, VNG en de ACM overeenstemming bereikt over een zorgvuldige overgang naar deze nieuwe werkwijze. Een belangrijk element hierbij is de coördinatie bij de start van het eerder aanvragen. Dit is nodig om aanvragen voor woningbouwprojecten in een logische volgorde te zetten, zodat projecten die eerder netcapaciteit nodig hebben deze ook eerder toegewezen krijgen[14]. BZK, IPO en VNG hebben afgesproken dat aanvragen per 1 oktober gefaseerd, op basis van het jaar waarin de bouw start, door gemeenten worden ingediend. Netbeheerders faciliteren deze aanpak in het online aanvraagportaal. Deze gecoördineerde manier van aanvragen zal enkele weken gelden als onderdeel van de overgangsperiode. Daarna kunnen gemeenten capaciteit aanvragen volgens de vanaf dan geldende werkwijze van eerder aanvragen.

Ook hebben partijen afgesproken dat netbeheerders beoordelen of zij een geschikt aanbetalingsregime kunnen invoeren voor deze nieuwe manier

---

[11] Kamerstukken II, 2025–26, 29 023, nr. 696

[12] https://www.acm.nl/nl/publicaties/brief-aan-de-tweede-kamer-over-volume-en-tijdsafhankelijke-nettarieven

[13] Kamerstukken II, 2025–26, 29 023, nr. 640

[14] Door de overgang per 1 oktober zou in één keer netcapaciteit aangevraagd kunnen worden voor alle woningbouwplannen waarvoor nog geen ontwikkelaar is gekozen. Daardoor ontstaat het risico dat vergevorderde woningbouwplannen lager op de wachtrij komen dan minder vergevorderde, bijvoorbeeld als de ene gemeente op 1 oktober net iets eerder een aanvraag indient dan een andere gemeente.

van aanvragen door gemeenten, dat past binnen het algemene aanbetalingsbeleid. Deze verkenning zal begin juli gereed zijn.Gemeenten worden, via een ledenbrief van de VNG, spoedig geïnformeerd over de details van het gecoördineerd aanvragen en op welke data welke projecten kunnen worden ingediend. Gemeenten worden opgeroepen om deze aanvragen nu al voor te bereiden door bestaande woningbouwplannen en de daarvoor benodigde capaciteit in kaart brengen. Met de gemaakte afspraken is uitvoering gegeven aan het verzoek in de motie-Vermeer[15] m.b.t. vroeg aanvragen van netcapaciteit voor woningbouwprojecten[16].

Verduurzaming binnen bestaande aansluiting

Aanvragen voor verzwaring van een aansluiting kunnen niet overal meer direct worden gehonoreerd. Dit brengt bovendien extra kosten met zich mee en vergroot de druk op het elektriciteitsnet. Dat geldt zowel voor grootverbruikers als voor kleinverbruikers zoals huishoudens. Verduurzaming vereist gelukkig lang niet in alle gevallen een zwaardere aansluiting. Onderzoek van Stroomversnelling (bijlage) laat zien dat veel huishoudens ook zonder verzwaring volledig kunnen elektrificeren. Stroomversnelling concludeert dat een zogenoemde 1-faseaansluiting in veel gevallen voldoende is voor elektrisch koken en een elektrische warmtepomp, aanvullend op regulier stroomverbruik van huishoudelijke apparaten. Voor het laden van een elektrische auto aan huis is een standaard 1-faseaansluiting doorgaans ook voldoende voor dagelijks gebruik, zij het met een lagere laadsnelheid.

Om verduurzaming mogelijk te maken en onnodige verzwaringen te voorkomen adviseert het kabinet huishoudens, bedrijven en maatschappelijke instellingen om bij verduurzamingsplannen eerst met een erkende installateur te bespreken wat er mogelijk is binnen de bestaande aansluiting. Het Ministerie van EZK werkt samen met Techniek Nederland om huishoudens en bedrijven te voorzien van goede informatie over de mogelijkheden die het inregelen van de warmtepomp, load balancing van de laadpaal of een home energy management systeem (HEMS) bieden.

Flexibiliteit bij kleinverbruikers

Flexibel elektriciteitsverbruik door kleinverbruikers – huishoudens, kleine bedrijven en maatschappelijke instellingen – is noodzakelijk om het elektriciteitssysteem op piekmomenten te ontlasten. Zoals toegezegd aan het lid Grinwis (CU)[17] geef ik hierbij een appreciatie van het rapport «Zoveel kan met lokale flex!» van CE Delft[18]. Het rapport concludeert dat flexibiliteit op het laagspanningsnet significant kan bijdragen aan het verhelpen van netcongestie, het verlagen van energiekosten en het voorkomen van curtailment (tijdelijk afschakelen) van hernieuwbare elektriciteit. Het rapport laat zien dat een aanzienlijk deel van het potentieel van lokale flexibiliteit pas wordt gerealiseerd als consumenten en mkb-bedrijven worden ontzorgd in hun handelingsperspectief, slimme apparaten eenvoudig kunnen deelnemen aan flexibiliteitsdiensten en de financiële prikkels aantrekkelijk genoeg zijn. Dit sluit volledig aan bij de reeds ingezette aanpak in het spoor «beter benutten kleinverbruikers» binnen het LAN[19]. Onderdeel hiervan zijn de normen die het Nederlands Normalisatie Instituut NEN ontwikkelt voor slimme apparaten die

---

[15] Kamerstukken II, 2025–26, 29 023, nr. 667

[16] Het verzoek in de motie-Vermeer mbt netbewuste nieuwbouw is reeds uitgevoerd met de brief van de Minister van VRO van 8 juni jl. (Kamerstukken II, 2025–26, 22 112, nr. 4366)

[17] Tweeminutendebat Netcongestie en elektriciteitsnet, 22 mei 2026

[18] https://ce.nl/publicaties/zoveel-kan-met-lokale-flex/

[19] Kamerstukken II, 2025–26, 29 032, nr. 597

eenvoudige toepassing van tijdsgebonden nettarieven en deelname aan flexibiliteitsdiensten mogelijk maken. Zo kunnen kleinverbruikers eenvoudiger bijdragen aan een stabieler elektriciteitsnet en beter sturen op elektriciteitskosten om meer grip te krijgen op hun energierekening.

Daarnaast adviseert CE Delft om versneld congestiediensten voor kleinverbruikers te ontwikkelen. Ook dit is reeds onderdeel van de aanpak. Huishoudens in de provincies Gelderland en Utrecht en delen van de Flevopolder en Noord-Brabant kunnen een financiële vergoeding krijgen, oplopend tot honderden euro's per jaar, voor het ontlasten van het elektriciteitsnet door slimme aansturing van laadpalen, thuisbatterijen en hybride warmtepompen. De verwachting is dat in de komende winter een aanzienlijk deel van de flexibiliteitsvraag in de FGU-regio op deze manier kan worden vervuld. Thuisbatterijen kunnen met de juiste randvoorwaarden congestieverzachtend werken. Het kabinet steunt deze ontwikkeling. In de Beleidsagenda integrale opslag die na de zomer uitkomt werkt het kabinet samen met netbeheerders en de opslagsector verder aan de prikkels en randvoorwaarden die borgen dat thuisbatterijen netondersteunend kunnen functioneren.

Beter Benutten – Grootverbruik

Het aantal afgesloten contracten voor flexibiliteit en congestiemanagement neemt toe. Zo heeft het Rijk onlangs een Groepstransportovereenkomst (GTO) afgesloten voor gebouwen van de Ministeries van VWS en SZW, en de ACM, waardoor hier binnen de bestaande capaciteit verdere verduurzaming mogelijk is gemaakt.

Flexibiliteit en congestiemanagement

Het ontsluiten van voldoende flexibiliteit bij bedrijven en instellingen blijft echter uitdagend. BlueTerra en Trinomics hebben in kaart gebracht welke motivaties en barrières bedrijven en netbeheerders ervaren en doen aanbevelingen gedaan om belemmeringen te adresseren. Het rapport gaat als bijlage bij deze brief.

Het onderzoek laat zien dat zowel bedrijven als netbeheerders de urgentie van het probleem erkennen. Bedrijven staan open voor het gesprek met de netbeheerder over het bieden van flexibiliteit. Bedrijven blijken echter een grotere mate van transparantie en een hoger tempo te verwachten dan de netbeheerders kunnen bieden. Er is gelijktijdig behoefte aan maatwerk en aan standaardisatie om te kunnen versnellen en opschalen. De balans tussen kosten en baten is voor bedrijven op dit moment vaak ongunstig. Netbeheerders werken daarentegen binnen regulatoire kaders over bijvoorbeeld non-discriminatie en doelmatigheid, waardoor zij terughoudendheid zijn in het geven van advies of meedenken over individuele oplossingen.

De aanbevelingen gaan over het proces en de focus, bijvoorbeeld het minder richten op flexibiliteit uit het primaire bedrijfsproces en meer uit secundaire assets zoals batterijen en warmteinstallaties. Het is eenvoudiger hier flexibiliteit te ontsluiten omdat dit minder aanpassingen in de bedrijfsvoering vereist. Daarnaast worden aanbevelingen gedaan over de communicatie vanuit de netbeheerders. Dit betreft met name het bieden van meer inzicht in de flexverwachting en aanpassing van contracten en vergoedingen. In het Aansluitoffensief zijn al stappen gezet, specifiek voor het capaciteitssturingscontract waarvan nu een vernieuwde versie wordt aangeboden. De komende tijd zal het kabinet samen met netbeheerders en marktpartijen de aanbevelingen verder operationaliseren.

Verbeterplannen netbeheerders

In het voorjaar van 2025 heeft de ACM aan de netbeheerders een informatieverzoek gedaan naar aanleiding van achterblijvende implementatie van in de systeemcode opgenomen alternatieve transportrechten en congestiemanagementproducten. Dit heeft geresulteerd in een verbeteropdracht waar recent bindende afspraken tussen de ACM en de individuele netbeheerders over zijn gemaakt. Op 2 juni jl. heeft de ACM hierover publiekelijk gecommuniceerd[20]. Deze afspraken hebben enerzijds betrekking op het verkrijgen van inzicht in belasting en mogelijkheden tot betere benutting van de elektriciteitsnetten, en anderzijds op de wijze en de termijn waarop de netbeheerders de in het kader van netcongestie ontwikkelde nieuwe contractvormen implementeren. Ieder kwartaal zal de ACM over de voortgang communiceren.

Het hebben van actueel en real time inzicht in de benutting van de netten is cruciaal voor het kunnen aanbieden van flexibele contracten. Ik ben blij dat de netbeheerders erkennen dat verbeteringen nodig zijn en de bereidheid tonen om hier stappen in te zetten. Ik steun de gezamenlijke aanpak van de ACM en de netbeheerders en reken op een succesvolle implementatie van de verbeterplannen.

Prioriteringskader – Defensie

Vanaf 1 juli 2026 wordt de beschikbare ruimte op het net conform het prioriteringskader van de ACM uitgegeven. Dit heeft geen effect op de beschikbare ruimte, maar wel op de volgorde waarin deze ruimte wordt verdeeld. Na de categorie congestieverzachters heeft de categorie veiligheid de hoogste prioriteit. Hieronder valt onder andere Defensie. De komende jaren heeft Defensie aanvullende netcapaciteit nodig om haar taken te kunnen uitvoeren en groei mogelijk te maken. Defensie zet hierbij in op energiezekerheid en -onafhankelijkheid voor haar locaties om de weerbaarheid te vergroten en om groei en elektrificatie binnen de kaders van de beperkte energiecapaciteit te kunnen faciliteren. Het uitgangspunt is om de netbelasting te beperken door nieuwe en bestaande locaties standaard netbewust te ontwikkelen en, waar mogelijk, als congestieverzachter op te treden. Capaciteit die hierdoor mogelijk vrijvalt, kan worden toegewezen aan andere prioriteiten.

Tot slot

Zoals hierboven uiteengezet zet het kabinet zich, in constructieve samenwerking met vele partners, in om netcongestie zo veel mogelijk tegen te gaan. De knelpunten als gevolg van netcongestie raken burgers en bedrijven. Tegelijkertijd is de vereiste betere benutting van het elektriciteitsnet alleen te realiseren in goed overleg met, en met medewerking van huishoudens, bedrijven en maatschappelijke instellingen. Uiteraard houd ik uw Kamer op de hoogte van de ontwikkelingen, en kansen en dilemma's die we op deze weg nog tegenkomen.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
J. de Bat

[20] https://www.acm.nl/nl/publicaties/acm-en-netbeheerders-maken-bindende-afspraken-over-aanbieden-flexibele-contracten-inzet-congestiemanagement-en-beter-netinzicht